

Zaterdag 7 april 1917 – ochtendeditie

De Belgische socialisten.

Havre, 6 april. Minister Vandervelde heeft een verklaring van de Belgische socialisten ontvangen, waarin zij tegenspreken, dat Belgische vakverenigingen hebben ingestemd met het congres van vakverenigingen, dat de Duitsers te Bern wilden beleggen.

Verder zeggen zij daarin, dat de socialist Bauer, die voor een Brusselse vakvereniging een spreekbeurt over de deportatie kwam vervullen, de wijze van optreden der Duitsers heeft verdedigd, betogend, dat de feiten niet kunnen worden getoetst en dat de rechtstreekse aanleiding bij de Belgische industriëlen schuilt.

Nu de zaken zo staan vragen de socialisten: hoe zou een internationaal optreden, dat onderling vertrouwen veronderstelt, mogelijk zijn met de Duitse sociaaldemocratie, die ten aanzien van die misdaden haar mond houdt, die imperialistische buitensporigheden duldt, die ter wille van het militarisme de vrije arbeid en kracht der vakverenigingen uitbant, die duikboten verontschuldigt en zonder voorbehoud de misselijkste keizerlijke en militaire verklaringen aanvaardt?

Men meldt ons uit Oostburg:

Gisteren is er veel schieten gehoord van het westelijk front. 's Avonds werden de bewoners opgeschrikt door hevige ontploffingen, die alles deden schudden en trillen. Het bleek dat er vliegers bommen hadden geworpen op Zeebrugge en nabij Brugge. In de lucht zag men het zoeklicht en zag men ook ontelbare projectielen ontploffen. In de richting van Zeebrugge zag men brand.

Ook gedurende de nacht moeten nog talrijke bommen geworpen zijn. Verder werd er voortdurend schieten gehoord. Het gesnor van de toestellen der vliegers was duidelijk waar te nemen.

Zaterdag 7 april 1917 – avondeditie

Belgische militairen.

Havre, 7 april. Koning Albert heeft een besluitwet uitgevaardigd, waarbij verklaard wordt, dat de militairen onder de rang van officier, die door wonden of ziekten aangetast zijn, die recht op definitieve vrijstelling van de militie geven, van dienst vrijgesteld zullen worden. Echter zullen diegenen van die militairen, van wie het belang dit eist, in het leger blijven en geplaatst of gehandhaafd worden in het nationale Belgische instituut voor gekwetsten of in een andere instelling ter opleiding in een of ander vak. Ze zullen ontslagen worden zodra hun belang hun vertrek uit de inrichting mogelijk maakt en op zijn laatst op het ogenblik, waarop het leger zal ophouden op voet van oorlog te zijn. Deze ontslagenen zullen een jaarlijkse schadeloosstelling ontvangen, die het pensioen vervangt, wanneer de ongeschiktheid tot arbeiden definitief is. De schadeloosstelling zal toegekend worden tot aan de afkondiging van een wet, waarbij de pensioenen van militairen geregeld worden. Indien de ongeschiktheid tijdelijk is, zal de schadeloosstelling voor een jaar toegekend worden, maar vernieuwd kunnen worden.

Het Belgische Staatsblad van 18-24 maart bevat het volgende officiële bericht:

Bij een besluit van de Duitse gouverneur, gedagtekend 29 augustus 1916, wordt, ten spijt van de grondregels van het volkenrecht, de

gedwongen liquidatie ingericht van zekere ondernemingen op het door de vijand bezette Belgische grondgebied.

Daarenboven heeft het Duitse gouvernement – volgens betrouwbare mededelingen – aan zekere inrichtingen voorgeschreven, het bedrag van de lopende rekeningen der Franse en Engelse onderdanen aan de Duitse Rijksbank te storten.

De Belgische wetgeving, waarvan de Haagse conventies deel uitmaken, erkent noch de geldigheid van de bevoegdheden die door de bezettende macht aan de door haar benoemde bewaarders voor de liquidatie gegeven werden, noch de geldigheid van de liquidatieverrichtingen. Na de bevrijding van het grondgebied, zullen bijgevolg de personen die benadeeld werden door het misbruik, dat de bewaarders of andere liquideringsagenten van hun feitelijke macht zouden kunnen maken, tegen bedoelde bewaarders of agenten, en tegen hun bezit, hun rechten op vergoeding kunnen laten gelden.

Alle overeenkomsten of rechterlijke handelingen die het eenvoudig beheer tot behoud en bewaring te buiten gaan, zullen onderhevig zijn aan nietigverklaring. Dit zal inzonderheid het geval zijn voor de vervreemding van roerende of onroerende goederen, voor de overdrachten van schuldvorderingen, in een woord voor alle handelingen met beschikking.

De vertegenwoordigers, buiten het bezette Belgische grondgebied, van Belgische of vreemde firma's of vennootschappen, waarop de Duitse overheid beslag heeft gelegd, zouden er zich aan blootstellen, behalve burgerlijke schadeloosstelling, de toepassing op te lopen van de straffen voorzien bij besluitwet van 10 december 1916, moesten zij de onderrichtingen die hen door de bewaarders of liquideringsagenten zouden gegeven zijn, ten uitvoer brengen.

De Belgische regering, terwijl zij deze nieuwe misbruiken van de Duitse bezetting bij de neutrale en verbonden mogendheden aanklaagt, verzoekt deze tevens hun staatsaanhorigen te willen waarschuwen tegen de gebeurlijke rechterlijke gevolgen welke voor hen zouden kunnen voortspruiten uit alle verrichtingen besloten met agenten zonder geldige bevoegdheden.

Vrij België bevat "Bij 's konings verjaardag", een artikel van Frans van Cauwelaert, waarin hij o.m. het volgende schrijft:

De bladen hebben ons dezer dagen gemeld dat onze koning, die tot in de voorste loopgraven zo dikwijls het voorbeeld is gaan brengen van zijn soldatenmoed, per vliegtuig is verschenen boven de vijandelijke linies en achtervolgd door de ontploffende granaten van de Duitsers, zijn land, zijn arm land in ogeschouw is gaan nemen uit de hoogte. Het moet voor zijn hart een schrijnend moment geweest zijn wanneer hij onder zich de eindeloze vlakte zag van het onbereikbare land zijner liefde, het onmetelijke lijdensveld van de trouwvolle onderdanen, maar indien het volk daar beneden had vermoed dat de koene vogel boven zijn hoofd, de drager was van zijn koninklijke hoofdman, dan zou er, alle Duitse dwangbevelen ten trots, een juichkreet zijn opgegaan die aan de koning zou hebben geboodschapt dat zijn gezag en zijn naam, gebannen uit onze regeringsgebouwen, onverminderd blijven regeren over de ziel van ons volk.

Onze vijanden zijn in een zeer grove waan gevallen wanneer zij gedacht hebben dat ons volk door geweld was neer te slaan en door het lijden tot ontbinding was te brengen.

"Overwonnen worden we misschien, onderworpen nooit" zo slingerde minister de Broqueville, onder het gejuich van de beide kamers van onze volksvertegenwoordiging de Duitse invallers in het

aangezicht. En de heldhaftige weerstand geboden door ons leger, de niet minder heldhaftige weerstand geboden door onze bevolking uit het bezet gedeelte en ook de standvastige levensmoed van de uitgeweken bevolking hebben het schitterendste bewijs geleverd van de waarheid van het woord dat wij nooit een onderworpen volk zullen worden.

Niet onderworpen, maar ook niet overwonnen! De uren van de hoogste nood schijnen voorbij. De Duitse macht moge nog niet gefnuikt zijn, de Duitse overmacht is reeds blijvend gebroken, en een nieuwe strijder voor het recht en voor onze vrijheid gordt zich aan: het Amerikaanse volk. Wij verwelkomen deze grote medestrijder aan onze zijde met voorliefde en bijzondere vreugde. Steeds hebben wij vertrouwend uitgekeken naar Amerika, wanneer er omtrent de toekomst van ons land enige twijfel mocht oprijzen en in haar antwoord op het voorstel tot vredesbemiddeling door Wilson gedaan heeft onze regering zelf de verwachting uitgesproken dat Amerika mee over ons levensrecht zou waken. Nu Amerika zelf aan de strijd tegen Duitsland gaat deelnemen treedt ons de eindoverwinning met nieuwe schittering tegemoet. Noch onderworpen! Noch overwonnen! En men zal ons, in onze verarming aan vreugde, op de dag van 's konings feest niet misgunnen dat wij ons geheel zonnen in het blijde vooruitzicht van onze uiteindelijke verlossing.

Het Belgische Staatsblad van 11-17 maart bevat een derde lijst met namen van Belgische dienstweigeraars. Ze omvat de consulaten Leeuwarden, Maastricht, Roosendaal, Terneuzen, Tilburg en Oostburg.

Deze lijst telt 343 namen.

De vijfde Belgische verlieslijst vermeldt de namen van 46 in België gesneuvelde officieren, en van 9 officieren, die in Afrika gevallen zijn,

van 1721 mannen beneden de rang van officier, in België gesneuveld, 9 in Afrika en 1 in Rusland.

Het Belgische Staatsblad van 18-24 maart bevat een besluit van koning Albert der Belgen betreffende de vergoeding aan de families van (Belgische) soldaten en onderofficieren onder de wapens.

Naar wij in De Toorts lezen, heeft generaal Keim, de Duitse militaire gouverneur der Belgische provincie Limburg, een bevel afgevaardigd, waarbij alleen de Vlaamse taal wordt toegelaten voor alle openbare opschriften, straatnamen, aanduidingen enz. in de hele provincie.